

Kunnanhallitus

Enontekiön kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnon, talouden ja toiminnan johtamisesta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kunnanhallitus huolehtii kunnan talousarvion valmistelusta, talouden seurannasta ja omistajaohjauksesta sekä johtaa kunnan henkilöstöpolitiikkaa.

Lisäksi kunnanhallitus vastaa kunnan edunvalvonnasta, toimialojen yhteensovittamisesta ja kunnan toiminnan kehittämisestä sekä huolehtii kunnan toiminnan lainmukaisuudesta ja tehokkuudesta.

Kunnanhallituksen alaisia toimialoja ovat hallinto ja ympäristöterveydenhuolto.

Toimintaympäristön muutokset

Enontekiön toimintaympäristö muuttuu vuosina 2025–2026 useilla rintamilla. Muuttoliikkeestä johtuen kunnan väestön väheneminen on monia maakunnan kuntia maltillisempaa. Mutta myös Enontekiöllä huoltosuhte kasvaa, ja se lisää palvelutarpeita ja heikentää tulopohjaa. Kunnan merkittävin toimiala luontaistalouden ohella on matkailu. Sen kehittymisen haasteena on sesonkimuotoinen lyhytkestoisuus ja sen myötä työvoiman saatavuus. Osaaville tekijöille on tarvetta myös sote-sektorilla, varhaiskasvatuksessa ja teknisissä palveluissa. Kansainvälisen työvoiman kasvava merkitys edellyttää kunnalta sujuvaa kotouttamista ja toimivia asumisratkaisuja.

Hyvinvointialueen toiminnan vakiintumisesta huolimatta pitkät välimatkat ja henkilöstön vaihtuvuus aiheuttavat edelleen haasteita sosiaali- ja terveyspalvelujen saavutettavuudessa. Kunta joutuu panostamaan ennaltaehkäisevään työhön ja ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen sekä tiivistämään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta lähipalvelut pysyvät toimivina. Hyvinvointialueen talouden sopeuttamistoimet heijastuvat myös kunnan toimintaan ja kuntalaisten arkeen.

Matkailu on edelleen Enontekiön elinvoiman keskeinen veturi, mutta siihen vaikuttavat lentoliikenne, kansainvälinen turvallisuustilanne, sääolosuhteet ja ympäristövaatimusten kiristyminen. Kilpisjärven ja Hetan alueiden kasvava matkailukysyntä edellyttää investointeja tieverkkoon, pysäköintiin, opasteisiin ja jätehuoltoon sekä luonnon kulutuskestävyyden varmistamista. Samalla matkailun ja poroelinkeinon yhteensovittaminen vaatii ennakoivaa suunnittelua.

Saavutettavuus on ratkaisevaa niin asukkaille kuin elinkeinoille. Enontekiön lentokentän kehitys, Norjan tieyhteydet ja rajanylityksen sujuvuus Kilpisjärvellä vaikuttavat merkittävästi arjen asiointiin ja matkailun kilpailukykyyn. Myös valokuituverkkojen laajeneminen kylille on tärkeää yritystoiminnalle ja etätöiden mahdollisuuksille.

Kustannustason nousu ja epävarma valtionosuuskehitys haastavat kuntataloutta. Samalla investointitarpeet kasvavat muun muassa koulukiinteistöissä, liikuntapaikoissa, asumisessa ja matkailun edellyttämässä infraruktuurissa. Tämä edellyttää tarkkaa priorisointia.

Ilmastonmuutos vaikuttaa erityisesti talvikauden lumivarmuuteen, joka on keskeinen osa Enontekiön matkailun vetovoimaa. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen heijastuu kunnossapitoon, turvallisuuteen ja infraruktuurin kustannuksiin. Toisaalta vihreä siirtymä tarjoaa mahdollisuuksia uusiutuvan energian ratkaisuille ja energiatehokkuuden parantamiseen kunnan kiinteistöissä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	8,3	8	6,5
Määräaikaiset	1,5	1	1,7
Yhteensä	9,9	9	8,2

Talous

Enontekiön kunnan taloudellinen asema on edelleen keskimääräistä vahvempi, sillä taseessa on kertynyttä puskuria. Viime vuosien kehitys ja erityisesti tulevaisuuden näkymät edellyttävät kuitenkin talouden huolellista ja jatkuvaa seurantaa koko suunnitelmakauden ajan. Talousarviota laadittaessa tavoitteeksi asetettiin, että emokunnan talous olisi ylijäämäinen vuonna 2028, ja että myös konsernitason talous tasapainottuisi viimeistään vuosikymmenen vaihteessa. Tavoitteeseen pyritään hillitsemällä kustannusten kasvua tarkalla henkilöstöpolitiikalla sekä arvioimalla kunnan kiinteistömassaa aiempaa systemaattisemmin.

Kunnan tulopohjaa vahvistetaan kunnanvaltuuston 29.10.2025 tekemien linjausten mukaisesti maltillisilla veronkorotuksilla. Tuloveroprosenttia nostettiin 0,1 prosenttiyksikköä, jolloin veroprosentiksi tulee 8,7 %, mikä sijoittuu maakunnan keskitasolle. Korotuksen vaikutus yksittäisen kuntalaisen talouteen on varsin kohtuullinen: noin 3 500 euroa kuukaudessa ansaitsevan, ilman verovähennyksiä veroa maksavan henkilön kuukausittaiset verot kasvavat arviolta noin 3,50 eurolla.

Kiinteistöverotuksessa tehtiin niin ikään maltillisia tarkistuksia. Yleinen kiinteistövero maapohjasta nousi 0,01 prosenttiyksikköä tasolle 1,31 %, kun taas yleinen kiinteistövero rakennuksista säilyi ennallaan 1,05 prosentissa. Vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia korotettiin 0,1 prosenttiyksikköä 0,65 prosenttiin, mikä tarkoittaa noin 100 euron lisäkustannusta vuodessa verotusarvoltaan 100 000 euron kiinteistön omistajalle. Muiden asuinrakennusten veroprosentti nousi 0,1 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin; tämän vaikutus 50 000 euron arvoisen rakennuksen omistajalle on noin 50 euroa vuodessa.

Veromuutokset kasvattavat kunnan vuosittaista tulokertymää arviolta noin 150 000 eurolla. Korotusten taso pidettiin harkitun vähäisenä, jotta kunta säilyttäisi valmiuden reagoida mahdollisiin tuleviin muutoksiin sekä jättäisi liikkumavaraa tulopohjan lisävahvistamiselle tulevina vuosina. Kunnan kokonaisverotaso on korotusten jälkeen edelleen hieman maakunnan keskiarvoa alempi.

Suunnitelmakaudelle sijoittuu myös useita investointeja, joilla pyritään vähentämään kiinteistökannan korjausvelkaa sekä vahvistamaan kunnan elinvoimaa. Investoinneilla tuetaan mahdollisuuksia kiinteistöjen uudistuotannolle ja väestönkasvulle, mikä edellyttää päättäjiltä sekä rohkeutta että luottamusta kunnan pitkän aikavälin kehitykseen. Kunnan talouden vahvistaminen ja hallittu investointipolitiikka muodostavat yhdessä perustan Enontekiön elinvoimaiselle tulevaisuudelle.

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	88	47	64	68	64
Myyntituotot	51	21	32	32	32
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	38	26	32	36	32
Muut toimintatuotot	- 1				
TOIMINTAKULUT	- 1 525	- 1 431	- 1 447	- 1 444	- 1 435
Henkilöstökulut	- 661	- 653	- 628	- 609	- 610
Palkat ja palkkiot	- 542	- 530	- 506	- 487	- 488
Henkilösivukulut	- 119	- 123	- 122	- 122	- 122
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 694	- 729	- 768	- 785	- 777
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 48	- 30	- 32	- 32	- 31
Avustukset	- 100				
Muut toimintakulut	- 21	- 19	- 18	- 18	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 437	- 1 383	- 1 383	- 1 376	- 1 371

Hallinto

Hallinnon toimiala sisältää yleishallinnon, vaalit ja hallinnon.

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston ja verotuskustannusten kustannuspaikat.

Hallinto sisältää hallintopalveluiden, ICT-palveluiden, henkilöstöhallintopalveluiden, työsuojelun, hallinnon autojen, yhteispalvelupisteen ja viestinnän kustannuspaikat.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Suunnitelmakaudella 2026–2028 hallinnon toimialan painopisteenä on kunnan päätöksenteon, talousohjauksen ja hallintopalvelujen sujuvoittaminen sekä toimintavarmuuden vahvistaminen.

Yleishallinnossa kehitetään sisäisiä prosesseja ja tehostetaan kunnan viestintää, jotta palvelut ovat entistä saavutettavampia ja toimivampia.

Toimialaa kehitetään myös vastaamaan kiristuvia tietosuoja- ja tietoturva vaatimuksia. Suunnitelmakaudella varmistetaan järjestelmien ajantasaisuus ja vahvistetaan turvallisia toimintakäytäntöjä. Lisäksi toimintaa tarkastellaan talouden tasapainottamisen näkökulmasta, mikä edellyttää resurssien huolellista kohdentamista ja prosessien jatkuvaa arviointia.

Kokonaisuutena hallinnon toimiala suuntaa kohti tehokkaampaa, turvallisempaa ja avoimempaa hallintoa, joka tukee kunnan strategisia tavoitteita ja palvelukyvyyn parantamista.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Varmistetaan asukkaille laadukkaat peruspalvelut samalla kun huolehditaan kuntatalouden kestävydestä.

Toimenpiteet Palveluita ja hallintoa digitalisoidaan lisäämällä sähköistä asiointia ja ottamalla käyttöön uusia digiratkaisuja.

Tukipalvelujen laatua vahvistetaan selkeyttämällä ICT-ohjeistusta, uudistamalla järjestelmiä ja prosesseja sekä parantamalla yhteishankintojen ja digipalvelujen toimivuutta.

Talouden toteutumista seurataan kuukausittain ja talousarviopoikkeamiin reagoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Henkilöstön talousosaamista vahvistetaan.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Digitalisoitujen palvelujen määrän lisäys (lisäysten kpl-määrä)	0	2
Ajantasaisten ICT -ohjeiden osuus (% kaikista ohjeista)	0	100
Talouuskoulutuksiin osallistuneiden osuus (% kutsutuista)	0	100
Kunnan tilikauden tulos on enintään 0,310 M€ alijäämäinen (toteutui = 100, ei toteutunut = 0)	0	100
Kunnan investointien tulorahoitus-% on vähintään 5 (toteutui = 100, ei toteutunut = 0)	0	100
Vastuu	kunnanjohtaja, hallintojohtaja	

1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

Tavoite: Parannetaan kunnan henkilöstön tietoturvaosaamista sekä ehkäistään tietoturvaloukkauksia ja tietosuojariskejä.

Toimenpiteet Kuukausittaiset simuloidut tietojenkalastelutestit henkilöstölle.

Tietoturvakoulutuksen järjestäminen koko henkilöstölle vuosittain.

Tietoturvapoikkeamien kirjaaminen ja raportointi johdolle.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tietoturvakoulutuksiin osallistuneiden osuus (%)	0	100
Tietoturvapoikkeamien määrä/vuosi (hlökohtaiset)	0	0
Tietojenkalastelutesteissä onnistuneiden osuus (%)	0	85
Vastuu	hallintojohtaja	

2. Elinvoima - Työvoiman saatavuuden varmistaminen
Tavoite: Osaavan työvoiman saatavuus ja pysyvyys Enontekiöllä.

Toimenpiteet Rekrytointia tehostetaan kohdennetuilla kampanjoilla, näkyvällä työpaikkailmoittelulla, työnantajamielikuvan vahvistamisella sekä yhteistyöllä oppilaitosten ja alan verkostojen kanssa.

Henkilöstön osaamista ja hyvinvointia parannetaan kehityskeskusteluihin, koulutuksiin, hyvinvointieduin sekä joustavilla työaika- ja etätyökäytännöillä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Rekrytointikampanjoiden määrä vuodessa (kpl)	0	1
Avointen työpaikkojen täyttöaste (% täytetty/avoimet)	0	100
Työvoiman saatavuuteen liittyvät yhteistyötilaisuudet yritysten/sidosryhmien kanssa (kpl/vuosi)	0	2
Henkilöstön hyvinvointikysely (tehty=100, ei tehty=0)	0	100
Vastuu	kunnanjohtaja	

3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat
Tavoite: Kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallistumismahdollisuudet ja paluuvaihteinen viestintä.

Toimenpiteet Jatketaan osallistavaa budjetointia toteuttamalla osallistava budjetointi vuonna 2026.

Kehitetään kuntalaisaloite- ja palauteprosessi yhtenäistämällä toimintatavat koko organisaatiossa.

Laaditaan ja jalkautetaan uusi kuntastrategia laajalla kuntalaisten sähköisellä ja fyysisellä osallistamisella.

Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta kunnan organisaatiosta, päätöksenteosta ja sähköisten järjestelmien käytöstä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Uusien osallistumiskanavien avaaminen (kpl)	0	2
Järjestettyjen kuntalais- tai yhdistysfoorumien määrä (kpl)	0	4
Annettujen kannanottojen ja osallistumisprosessin palaute (käsitellyt kuntalaisaloitteet %)	0	100
Valtuustotyön perehdytysprosessin kattavuus (osallistumisprosentti)	0	100
Osallistavan budjetoinnin toimenpide toteutui (toteutui=100, ei toteutunut=0)	0	100

Vastuu kunnanjohtaja

3. Ihmiset - Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

Tavoite: Saamenkielisten ja -kulttuuristen oikeuksien ja palveluiden jatkuva kehittäminen.

Toimenpiteet Kehitetään saamenkielisten palveluiden ja materiaalien tarjontaa verkkosivuilla, ja keskeiset ajankohtaiset tiedotteet julkaistaan myös saameksi. Osallistutaan alueellisiin ja valtakunnallisiin saamen kieli- ja kulttuurihankkeisiin sekä tehdään yhteistyötä Saamelaiskäräjien kanssa tietotaidon ja materiaalituotannon kehittämiseksi. Tuetaan henkilöstön osallistumista saamen kielikoulutukseen kehittämällä ja laajentamalla koulutusmahdollisuuksia sekä lisäämällä osallistujamääriä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Saamen kielikoulutuksiin osallistuneiden määrä (kpl/vuosi)	0	2
Saamenkielisten ajankohtaisten uutisten/tiedotteiden määrä verkkosivuilla (kpl/vuosi)	0	4
Vastuu	hallintojohtaja	

4. Asuminen - Monipaikkaisuuden ja etätyön hyödyntäminen

Tavoite: Monipaikkaisen asumisen ja etätyön edellytysten jatkuva kehittäminen

Toimenpiteet Kehitetään etätyötiloja ja -palveluja laajentamalla kunnan etätyöpisteverkostoa (Hetasta Kilpisjärvelle), parantamalla tietoliikenneyhteyksiä ja tehostamalla tiedotusta. Monipaikkaisten asukkaiden tiedotusta ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kokoamalla sekä julkaisemalla ajankohtaiset tiedot palveluista ja tapahtumista kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kunnan tarjoamien etätyötilojen käyttöaste (%)	0	100
Monipaikkaisille kohdennettujen tilaisuuksien määrä (kpl/vuosi)	0	1
Uusien etätyötilojen tai -toimintojen avaaminen (kpl)	0	2
Vastuu	kunnanjohtaja	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	8,3	8	6,5
Määräaikaiset	1,5	1	1,7
Yhteensä	9,9	9	8,2

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	88	47	64	68	64
Myyntituotot	51	21	32	32	32
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	38	26	32	36	32
Muut toimintatuotot	- 1				
TOIMINTAKULUT	- 1 345	- 1 228	- 1 242	- 1 234	- 1 220
Henkilöstökulut	- 663	- 653	- 628	- 609	- 610
Palkat ja palkkiot	- 543	- 530	- 506	- 487	- 488
Henkilösivukulut	- 120	- 123	- 122	- 122	- 122
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 514	- 526	- 564	- 575	- 562
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 48	- 30	- 32	- 32	- 31
Avustukset	- 100				
Muut toimintakulut	- 20	- 19	- 18	- 18	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 257	- 1 181	- 1 178	- 1 166	- 1 156

Ympäristöterveydenhuolto

Enontekiön alueen ympäristöterveydenhuollosta vastaa Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto toiminta-alueena Enontekiö, Kittilä, Muonio ja Sodankylä. Toiminta-alueen kunnat ovat sopineet yhteistoiminta-alueen perustamisesta vuoden 2014 alusta lukien. Sopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimii Sodankylä, joka järjestää ympäristöterveydenhuollon jäsenkuntien puolesta ja laskuttaa vuosittain maksusuudet jäsenkunnilta.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluu vastata elintarvikevalvonnasta, ympäristöhygieenisestä valvonnasta, tupakkalain noudattamisen valvonnasta, nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta ja eläinsuojelusta.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jäsenkuntana Enontekiö pyrkii vaikuttamaan paikallisten riskien huomioimiseen valvonnassa, resurssien kohdentamiseen Enontekiön tarpeisiin, matkailun sesonkivalvontaan ja eläinlääkäripalvelujen saavutettavuuteen.

Tulevaisuuden keskeiset muutokset liittyvät muun muassa sähköisiin valvontamenetelmiin ja etävalvontaan sekä eläinlääkintähuollon päivystyksen kehittämiseen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	0		
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilösivukulut					
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215